

Valószínűségszámítás és statisztika praktikum

2022. november 22.

Bizonyítsuk be a martingál tulajdonságot a következő esetekben!

1. $Y_n = t^n \left(\frac{1 + \sqrt{1-t^2}}{t} \right)^{S_n}$, $\mathcal{F}_n = \sigma(S_1, \dots, S_n)$, ahol $0 < t < 1$ rögzített, S_n szimmetrikus bolyongás.

2. $Z_n = 2^n \prod_{i=1}^n X_i$, $\mathcal{F}_n = \sigma(X_1, \dots, X_n)$, ahol $X_1, X_2, \dots$ független, a $(0,1)$ intervallumon egyenletes eloszlású valószínűségi változók.

3. $Z_n = \exp\left(\lambda \left(\sum_{i=1}^n X_i\right) - \frac{n\lambda^2}{2}\right)$, $\mathcal{F}_n = \sigma(X_1, \dots, X_n)$, $(\lambda > 0)$, ahol $X_1, X_2, \dots$ független, standard normális eloszlású valószínűségi változók. Mutassuk meg azt is, hogy

$$\mathbb{P}\left(\max_{1 \leq k \leq n} \left(\sum_{i=1}^k X_i - \frac{\alpha k}{2}\right) > \beta\right) \leq e^{-\alpha\beta} \quad (\forall \alpha, \beta > 0)!$$

4. $Z_n = \left(\lambda^n \prod_{i=1}^n (X_{2i-1} + X_{2i})\right)^{-1}$, $\mathcal{F}_n = \sigma(X_1, \dots, X_{2n})$, ahol $X_1, X_2, \dots$ független, λ -exponenciális eloszlású valószínűségi változók.

Mutassuk meg, hogy

5. $(\chi(\nu > n), \mathcal{F}_n)$ szupermartingál és $(\chi(\nu \leq n), \mathcal{F}_n)$ szubmartingál, ha ν megállási idő!